

1. rész – 3. fejezet

Az egyház hivatalos bizonyágtétele

Herman Hanko

„De ha késném, hogy tudd meg, mimódon kell forgolódn az Isten házában, mely az élő Istennek egyháza, az igazságnak oszlopa és erőssége.”

1Timótheus 3:15

Bevezetés

Meglepő lehet, hogy e könyv hat fejezetének egyike az egyház hivatalos bizonyágtételéről szól. Amikor a tanúságtételről gondolkozunk, általában a személyes bizonyágtételről beszélünk, vagy arról, hogy az egyes hívő emberek feladata a tanúságtétel. A bizonyágtételről szóló könyvek többsége általában ezt a meglehetősen individualista nézetet mutatja be.

Mindazonáltal az egyház kulcsszerepet játszik a tanúságtételben. Még azt is megkockáztatom, hogy ha az egyház hivatalos minőségében nem hirdeti az evangéliumot, és így nem tesz bizonyágot, akkor az egyéni bizonyágtétel is lehetetlen.

Az egyház feladata a bizonyágtétel, mégpedig az evangélium hirdetésében. Ez minden tanúságtételhez szükséges lelki erő forrása. Ugyanakkor az egyház – azaz Krisztus teljes választott testének összegyülekezésének – jóléte a bizonyágtétel célja, amely természetesen Isten dicsőségének magasabb célja alatt van.

Mi az egyház?

Amikor ebben a fejezetben az egyházzól beszélek, akkor az intézményes, azaz a világban a helyi gyülekezetekben megjelenő egyházra gondolok.

A Szentírás az egyházzól sokszor mint egy organizmusról beszél. Amikor a Biblia erről az organizmusról szól, akkor Krisztus testére utal, amelyet Isten öröktől fogva kiválasztott, Krisztusnak, az egyház Fejének adott, az ő vérével megváltott, Krisztus hathatós elhívása által létezésre hívott, és eltervezte, hogy örökre övele együtt éljünk a mennyben. Ez az egyház olyannyira egyesült Krisztussal, hogy egész életét és minden boldogságát tőle kapja. Jézussal a hit által lett eggyé, amely egy élő kapcsolat Krisztus és az ő népe között. Krisztussal eggyé lévén Jézus és Isten szövetséges menyasszonyává lett.

Krisztus azonban az ő bölcsességében elrendelte, hogy véren megváltott egyháza megjelenjen ebben a világban. Krisztus testének földi, látható formában való megjelenése a helyi gyülekezet, amelyről most beszélünk. Ez az egyház a hívők és magvuk összegyülekezése a közös istentiszteletre az Úr napján. Krisztus azon munkálkodik, hogy testét láthatóvá tegye ebben a világban. Ő gyűjti össze a hívőket, ő formálja őket gyülekezetekké, amelyek szerte a világon megtalálhatóak. Ő ad az egyház létezésének értelmet: ő szabja meg annak feladatát. Krisztus testének a világban való ilyen megjelenése az intézményes egyház.

Az egyház *intézmény*, mivel van alkotmánya: a Szentírás; vannak tisztségviselői: a lelkipásztorok, a presbiterek és a diakónusok; van egyháztagsági névjegyzéke; végül van célja a létezésének: az egyháznak ebben a világban való összegyűjtése, megőrzése és megmaradása. Ennek az egyháznak ígéri meg Krisztus: „*Ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*” (Mt 28:20).

Pál emlékezteti lelki fiát, Timótheust, hogy az egyház, amelyben munkálkodik, „*az élő Istennek egyháza, az igazságnak oszlopa és erőssége*” (1Tim 3:15).

Mivel azonban az Úr tudta, hogy számtalan szervezet és csoportosulás fogja magát „*egyháznak*” nevezni, adott néhány ismertetőjegyet, amelyek segítségével megállapíthatjuk, melyik az igaz egyház. Ez a három jegy: az evangélium tiszta hirdetése, a sákramentumok helyes kiszolgáltatása, valamint a keresztyén egyházfegyelem hűséges gyakorlása (*Belga Hitvallás* 29.).

Az evangélium hirdetése a helyi egyház munkája és feladata egy törvényes lelkipásztor által a presbitérium felügyelete alatt. A sákramentumok kiszolgáltatását is egy törvényes lelki-

pásztor végzi a presbiterek felügyelete alatt. Ez utóbbi az istentisztelet része és az igehirdetéshez kapcsolódik. A keresztyén egyházfegyelmet a presbitereknek kell gyakorolnia, de a gyülekezet beleegyezésével és jóváhagyásával, valamint Krisztus parancsa szerint. Ha ez a három jegy jelen van, maga Krisztus van jelen, mivel egyháza szolgálata által ő hirdeti az Igét, ő szolgáltatja ki a sákramentumokat, valamint ő köt meg és oldoz fel.

Az intézményes egyház a legfontosabb intézmény a földön. Ez azért igaz, mert a történelem minden eseménye az egyházért megy végbe, és annak üdvösségét biztosítja. A világi hatóság intézménye arra szolgál – amint Pál az 1 Timótheus 2-ben megmutatja, –, hogy úgy uralkodjon, hogy Isten népe *„csendes és nyugodalmas életet”* éljen (2. v.). A munkahely intézménye arra szolgál, hogy Isten népét ellássa a szükséges anyagi javakkal ahhoz, hogy véghezvihessék az egyház feladatát, és szövetségi gyermekeiket az Úr félelmében nevelhessék. Még az otthon intézménye is arra szolgál, hogy megszüljön Isten választott gyermekeit, akik Krisztus egyházának tagjai.

Az intézményes egyház által Krisztus gyűjti az egyházat, védelmezi az ellenséges világtól, valamint megőrzi azt, amíg el nem jön, és magához nem veszi dicsőségben. Erre az egyházra gondolok, amikor az egyház hivatalos bizonyítételéről szólok.

Az egyház létezése: bizonyítétel

Maga az egyház evilági létezése is egy komoly, megváltozhatatlan tanúságtétel az egyház részéről. Isten nagyságának és Jézus Krisztusban véghezvitt tettei csodálatos voltak a bizonyága. Valóban Istentől való csoda az egyház túlélése. Minden időben igaz, hogy *„Ha a seregeknek Ura valami keveset meg nem hagyott volna bennünk, úgy jártunk volna mint Sodomá, és Gomorához volnánk hasonlók”* (Ézs 1:9)

Nem elég, hogy az egyház kicsi ebben a világban, hanem a gonoszok meg is vetik és gyűlölik. A Sátán démonaival együtt a gonoszság világát felhasználva kész elpusztítani az egyházat. Olvassuk csak el a Jelenések 12:13-at, ahol az ördög a mennyből való kivettetése után gyűlölettel fordul az egyházat jelképező asszony felé. Jézus *kicsiny nyájként* beszél az Ő egyházáról (Lk 12:32), Pál pedig arra figyelmezteti az efézusi presbitereket, hogy Krisztus nyájába farkasok fognak jönni (Csel 20:29).

Páratlan erejű csoda, hogy az egyház létezése fennmarad, miközben Isten szent parancsa szerint nem harcolhat a világ fegyvereivel. Az egyház, az igaz egyház, annak jeleivel felékesített

kapuival együtt mindig jelen volt, és mindig meg is marad a világban. Ez egyetlen egyház: a választottak egyetlen teste, egyetlen intézmény. Nem sokkal a bűnesetet és az evangélium kijelentését követően az emberek elkezdtek „*segítségül hívni az Úrnak nevét*” (1Móz 4:26). Ennek az egyetlen egyháznak az intézménye mind a mai napig fennáll, és az idők során mindig ugyanazok az ismertetőjegyei. Túlélte számtalan olyan támadást, amelyekkel el akarták pusztítani. Béza Tódor, Kálvin genfi utódja felhívta erre a francia király figyelmét:

Uram, Isten egyházának – amelynek nevében megszólítom – valódi része a császárok elszenvedése, nem pedig az osztogatása. Mindazonáltal gondolja meg, hogy az egyház olyan álló, amelyen sok kalapács elkopott már.¹

Igazság szerint „*megáll az Istennek erős fundamentoma, melynek pecsége ez: Ismeri az Úr az övéit*” (2Tim 2:19). Nincs más magyarázat arra, hogy az egyház az egész történelem során jelen van és megmarad.

Az előbbieknél a leginkább elragadó bizonyítéka, hogy ez az egyház mindig ugyanazt az igazságot vallotta. Ez az egyház soha nem ingott meg hite védelmében. Sok fronton kellett védekezni, és a küzdelem gyakran fegyverek hangjától visszhangzott. Újra meg újra úgy tűnt, hogy ez az egyház dicstelen vereséget szenved, de végül mindig túlélte: „*De meghagyok Izráelben hétezer embert: minden térdet, mely meg nem hajolt a Baálnak*” (1Kir 19:18; Rm 11:4).

Ézsaiás mint oly sokszor, erről is gyönyörűen ír: „*A nép, a melyet magamnak alkoték [és megtartottam], hirdesse dicséretemet!*” (Ézs 43:21).

Az egyház igehirdetése: biznyságtétel

Amikor az evangélium tiszta hirdetéséről beszélek, utalok az igehirdetés kétféle módjára. Ügyelnünk kell arra, hogy megtartsuk ezt a megkülönböztetést. Az egyház feladatának fontos része, hogy hirdesse az evangéliumot az egyházon belül. Ugyanakkor hirdetnie kell az evangéliumot missziói vagy evangélizáló munkája során is. Ezt a kettőt nem keverhetjük össze, és egyiket sem hagyhatjuk el. Az egyház evangélizáló vagy missziói munkája során a meg nem tértekhez, az egyházon belüli szolgálatban pedig az Úr megváltottainak szól az evangélium hirdetése. Ezt a megkülönböztetést nem ronthatjuk el a kettő összekeverésével.

¹ Ezeket a szavakat Béza valójában I. Henriknek, Guise hercegének címezte. A fordító megjegyzése.

Elég világos ez a megkülönböztetés. Az egyház evangélizáló munkája során, a missziói parancs teljesítésében az egyház saját intézményén kívül munkálkodik: ott, ahol nincs egyház, vagy egy hitehagyó egyház van. Az ilyen igehirdetés célja, hogy a hitetleneket eljuttassa a Krisztusba vetett hitre. Isten az evangéliumot éppen arra rendelte, hogy ezt a csodálatos feladatot véghez vigye.

Amikor az evangéliumot az egyházon belül hirdetik, annak nem az a célja, hogy összegyűjtse, hanem hogy védelmezze és megőrizze az egyházat. Isten népének lelki táplálékra van szüksége. A szenteknek folyamatosan szüksége van az evangélium erejére ahhoz, hogy beteljesítsék hivatásukat a világban. Számukra az igehirdetés olyan, mint egy oázis a sivatagban, ahol egy kicsit megpihenhetnek, mennyei kenyeret ehetnek, és nagyot meríthetnek a megváltás kútjaiból. Így készen lesznek arra, hogy folytassák vándorútjukat. Az is fontos, hogy az egyház tanítsa a benne született gyermekeket is. Jézus rámutat, hogy ők is az ő bárányai, a juhái, akiket meg kell etetni (Jn 21:15).

Jól tudom, hogy napjaink egyházainak zűrzavaros világában a vasárnap esti istentisztelet sokszor evangélizáció, a délelőtti pedig a rendes igehirdetés. Ez a megkülönböztetés azonban az egyházzal alkotott hamis elképzelésen alapul. Az egyházat az elején úgy határoztam meg, mint a hívők és azok magvának összegyülekezését – tehát az egyház őbelőlük áll. Ahol evangélizációt tartanak, és a meg nem térteket szólítják fel, ott tévesen azt gondolják, hogy a hívők és gyermekeik gyülekezete jórészt meg nem tértekből áll. Másként fogalmazva ez az egész elképzelés az Isten szövetségéről alkotott téves nézetből fakad, mivel tagadja, hogy Isten népe a hívők nemzedékeiben és magvában található, és így is kell őket megszólítani. Ézsaiás feladata az volt, hogy ezeket a szavakat hirdesse az egyháznak: *„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, így szól Istenetek! Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek néki, hogy vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsáttatott; hiszen kétszeresen sujtotta őt az Úr keze minden bűneiért”* (Ézs 40:1–2).

Ehhez hasonlóan a missziós területen nem prédikálhatunk úgy, mintha ez a csoport az egyház lenne, és Isten szeretetének és megtartó kegyelmének tárgya volna. Ha így tennénk, akkor ellentmondanánk az evangéliumnak, és voltaképpen meghamisítanánk a Szentírásban nekünk adott igazságot. A meg nem tért embereknek azt hirdetjük, amit Isten nekik akar mondani, nem pedig azt, amit az ő népének. Krisztus ezt mondja a népének: „Írántad való szeretetemből véremet ontottam érted. Megmentelek, hogy velem legyél.” A missziós területen élő, meg nem tért embernek pedig ezt mondja: „Meg kell térted a bűneidből, és hinned kell Krisztusban; mert akik hisznek Krisztusban, üdvözülnek, akik viszont elutasítják őt, Isten haragja alatt fognak szenvedni ebben az életben és örökre a pokolban.”

Igaz, hogy ugyanezt kell mondani az egyházban is, de nem azért, mert a hallgatóság hitetlenekből áll, hanem mert a hívőknek nem minden gyermeke Ábrahám valódi gyermeke. Van az egyházban testi mag, valamint az Ige a keresztyén egyházfegyelem egyik kulcsa. Sőt még Isten népét is fel kell szólítani a bűnbánatra egész életükben, mert továbbra is vétkeznek. Mindazonáltal az intézményes egyházat mindig Krisztus egyházaként, az ő szeretteként, az ő menyasszonyaként kell megszólítani még akkor is, amikor vétkeznek.

A tartalom is egészen eltérő. Ha van kétséged a tartalmi különbségek felől, javaslom, hogy hasonlítsad össze Pál areioszpágoszi igehirdetését (Csel 17:22–34) és Pál efézusiakhoz írt levelét, amelyet az egyháznak mint a szenteknek ír (1:1).

Miért olyan fontos az egyház a biznyságtétel kapcsán?

Krisztus egyháza kulcsszerepet játszik a szentek biznyságtételében. Krisztus egyháza ott van, ahol tisztán hirdetik az evangéliumot. Ez az evangélium „*Istennek hatalma [...] minden hívőnek idvességére*” (Rm 1:16). Ez mindenekelőtt Isten hatalma az egyház minden tagjában. Isten hatalma, amely képessé teszi őket arra, hogy higgyenek Krisztusban, és megtalálják őbenne megváltásuk teljességét. Isten hatalma, amely képessé teszi őket arra, hogy Isten szövetséges népeként járjanak a világban. Isten hatalma, amely Istennel való közösségre juttatja őket Krisztus által. Így pedig az a hatalom, amely által megismerik üdvösségük örömét. Az igazság, amely szabaddá teszi őket, olyan igazság, amelyről nem hallgathatnak. „*A szívnek teljességéből szól a száj*” (Mt 12:34–35).

Ezen a módon a biznyságtétel mögött az egyház az egyedüli erő. Aki elszakad az egyháztól, és egyházi értelemben magányosan él, az nem tehet biznyságot, és Isten sem fogja őt tanúként használni. Az igaz kenyérrel kell táplálkoznia, és nagyot kell kortyolnia a kegyelem kútfejéből. Az egyház az egyedüli hely, ahol valaki ilyen erőt nyerhet.

Így az egyház mintegy magától kimunkálja Isten népében, hogy egész életükben azért küzdjenek, hogy az Írásokkal összhangban éljenek. Ezek a szent életű emberek pedig maguk is erős tanúk a világban. Az egyház az igehirdetése által tanúkat hoz létre.

Isten népének biznyságtétele lesz az eszköz is, amely Isten célját szolgálja: az egyház üdvösségét.

A Szentírás világosan beszél a fentiekről. A Heidelbergi Káté ezt hangsúlyozza, amikor a jó cselekedetek szükségességéről beszél. A jó cselekedeteink egyik oka, hogy „*istenes életünkkel*

felebarátainkat is megnyerjük Krisztusnak” (86. kérdés–felelet).

Az igehirdetés és a bizonyágtétel célja – amelyet maga Isten visz véghez – az egyház üdvössége. Isten a szentek bizonyágtétele által gyűjti az ő választottait az egyház közösségébe. Az egyház a bizonyágtétel ereje és célja.

Billy Graham – attól eltekintve, hogy egy arminiánus üzenetet hirdetett, amely nem az evangélium, és az egyháztól külön dolgozott – súlyosan tévedett. Ébredéseinek célja az volt, hogy az emberek elfogadják Krisztust. Ha az egyháztól kérdeztek, azt felelte nekik, hogy bármelyik egyházba mehetnek, ahol jól érzik magukat. Az efféle tanács megtévesztő, és félrevezeti az embereket.

Akiket Isten a tanúivá hív el, azoknak az a feladata, hogy egy igaz egyház közösségébe vezessék az embereket. A megtérők már nem élnek külön a szentek gyülekezetétől. Már nem ott keresik a lelki kenyerüket, ahol nincs kenyér. Rosszul teszik, ha egy olyan szervezethez csatlakoznak, amely egyháznak nevezi magát, miközben nem az. Akkor is helytelenül cselekszenek, ha egyszerűen az egyháztól elszakadva, függetlenül élik az életüket.

Az egyháznak a választottakat a bizonyágtétel által az egyház közösségébe kell vezetnie, és így is tesz. Az egyház felhatalmazza Isten népét a bizonyágtételre. Ennek a tanúskodásnak a célja, hogy az egyházon kívülieket hitre juttassa, és elvezesse őket az egyháztagságra.

Mindazonáltal nem szabad elfelejtenünk, hogy a bizonyágtételnek ugyanaz a kettős hatása, mint az igehirdetésnek, mivel az igehirdetés a bizonyágtétel ereje (2Kor 2:15–16). Megkeményíti a bűnben azokat, akik nem hisznek az evangéliumnak. Ez Isten akarata. A hitetlenség nem törheti le a lelkesedésünket. A sikert vagy a kudarcot nem mérhetjük meg azon, hogy hány lelket nyertünk meg Krisztusnak.

Ez tehát a kapcsolat az evangélium hivatalos hirdetése és a keresztyén bizonyágtétel között. A személyes bizonyágtétel csak akkor lehetséges, ha a tanúságtévő az igehirdetés alá veti magát. Az igehirdetésből kapja bizonyágtételének tartalmát és az ahhoz szükséges lelki erőt. Az igehirdetés az elsődleges kegyelmi eszköz.

Herman Hoeksema *Református Dogmatikájában* így fogalmaz: „A választottak számára bizonyos értelemben minden a kegyelem eszköze.”² Ez azért lehetséges, mert a Szentírás így fogalmaz: „azoknak, a kik Istent szeretik, minden javokra van, mint a kik az ő végzése szerint hivatalosak” (Rm 8:28). Ez azonban csak akkor van így, amikor szerves módon kapcsolódik az igehirdetéshez. A bizonyágtétel tartalma az igehirdetésben található. A bizonyágtétel célja pedig az, hogy

²Herman Hoeksema: *Reformed Dogmatics [Református Dogmatika]*. Reformed Free Publishing Association. Grandville (Michigan, USA), 2005. 2. kötet. 281.

akiknek tanúságot tettünk, azok alá vessék magukat az igehirdetésnek. Ha az igehirdetés és a tanúságtétel kapcsolatát elrontjuk, akkor Isten nem használja a biznyságtételt a megváltásra.

A Szentírás tehát elutasítja azt a gondolatot, miszerint biznyságot tehetnek olyan emberek, akik maguk nem állnak kapcsolatban az egyházzal. Elveti azt a gondolatot – amelyet főként Billy Graham evangélizációs kampányai hirdettek –, hogy mindegy, milyen egyházhhoz csatlakozik valaki, ha elfogadja Krisztust Megváltójaként. Elutasítjuk azt a nem biblikus elképzelést, hogy valódi biznyságtétel lenne az, amelynek a tartalma nem a Szentírás igazsága.

Igehirdetés a gyülekezet számára

A gyülekezetben elhangzó igehirdetés is biznyságtétel, mégpedig olyan emberek számára, akik Isten népéhez tartoznak. Amikor a szószéken a lelkipásztor nyilvánosan elítéli a válás és újrarahasodás bűnét, akkor az igazságról tanúskodik (Lk 16:18). Biznyságot tesz az a lelkipásztor, aki nem fél attól, hogy elítélik, ha hirdeti azt a tanítást, hogy Isten hat, 24 óras nap alatt teremtette a világot (2Móz 20:11). Ha saját gyülekezetében prédikál, akkor is tanúskodik. Amikor azt az igazságot hirdeti, hogy az üdvösség csak Krisztus mindenre elegendő engesztelő művében található, akkor tanúskodik, mégpedig az arminiánus eretnkséggel szemben, és az evangélium mellett. Amikor az igehirdetésben a megtérés és a Krisztusba vetett hit szükséges voltáról beszél, akkor is biznyságot tesz.

Meg kell azonban különböztetnünk az egyházban és a missziói területen elhangzó biznyságtételt. Ebből a megkülönböztetésből valami elveszett. Ez látható akkor, amikor az egyház (úgynevezett) evangélizációt tart, amelynek során az igehirdetést úgy alakítják át, hogy elérje a hitetleneket. Most azonban nem erre utalok. A modern technológia szinte teljesen lehetetlenné tette azt a különbségtételt, amelyről beszélek. Arra gondolok, amikor az igehirdetéseket nyilvánosan közzéteszik: közvetítik – mégpedig sokszor élőben – az istentiszteleti szolgálatokat.

Hadd tegyem az előbbieket világossá. A lelkipásztor egyetlen nyájnak a pásztora. Egyedül értük felelős. Másként szól hozzájuk, mint azokhoz, akik nem tartoznak az ő nyájához. Ezt leginkább úgy tudom szemléltetni, ha felelevenítem egy fiatalkori élményemet. Tizenéves korom vége felé és huszonegy éves korom elején Herman Hoeksema igehirdetéseit hallgattam. Emlékszem, hogy az egyik úrnapi estén láthatóan feldúltan lépett fel a szószékre. Megtudta, hogy a gyülekezete, a nyája elkövetett egy bizonyos bűnt. Ezekkel a szavakkal kezdte az igehirdetését: „Ma este el kell mondanom nektek valamit. Bárcsak a füleitekbe súghatnám!” Amit

mondott, csak az ő nyájához szólt, nem pedig egy szélesebb hallgatóságához. Ez az igehirdetés a családnak szólt. Feddés és bűnbánatra való felszólítás volt, amelyet a családnak meg kellett hallania. Ez történik egy gyülekezetben, amelyben a lelkipásztor beszél a gondjaira bízott nyáj szükségéről és gyengeségeiről.

Most visszatérek ahhoz, amit korábban említettem. Nem helytelenítem az egyházi szolgálatok közvetítését. Végző soron a hitetlenek vagy a más egyházakból érkező látogatók bármikor eljöhhetnek egy istentiszteletre. Az igehirdetéseket tartalmazó CD-k és DVD-k közzétételét sem helytelenítem. Azonban mégis az a helyzet, hogy egy lelkipásztor olykor nem mondja el, amit el kellene mondania, mert tudja, hogy szavait bárhol meghallhatják. Lehet, hogy elhallgatja a Szentírás keményebb tanításait, mert a hitetlenek „ott kint” megbotránkozhatnak rajta. Nem meri megfeddeni és bűnbánatra felszólítani a gyülekezetét, mert nem akarja, hogy mások is meghallják, hogy mi a rossz a gyülekezetében. Ez nem is rájuk tartozik. Ez a lelkipásztor olyan, mint egy édesapa, aki várja, hogy hazaérjenek az utcáról, és otthon megdorgálhassa a fiát rossz magaviseletéért. Röviden, ha az igehirdetésre úgy tekint, hogy ezt az üzenetet szélesebb körben is meghallhatják, már nem Isten teljes akaratát hirdeti, mert a saját juhait helyett a gyülekezetén kívüliek számára prédikál.

Ha a lelkipásztor félre tudja tenni a gondolataiból mindazt, ami a modern technológiai megoldásokhoz kapcsolódik, és elhatározza, hogy csak az ő juhait táplálja, akkor elfogadhatóak ezek az eszközök arra, hogy az evangéliumot elvigyék az egyházon kívülre. Nem rossz, ha mások is hallják, amit a pásztor a juhainak mond, és Isten ezeket a magánjellegű intéseket felhasználhatja és fel is használja arra, hogy hitetleneket a Krisztusba vetett hitre juttasson. Azonban félek attól, hogy milyen hatással lehet egy lelkipásztor igehirdetésére annak tudata, hogy milyen sokan hallgathatják. Tapasztalatból ismerem ezt a nagyon is valós veszélyt. Egy lelkipásztor szólhat így a gyülekezetéhez: „Isten szeret titeket.” Azonban ezt nem mondhatja el a kívülállóknak. A lelkipásztor szólhat így a gyülekezetének: „Isten kegyelme van a szívetekben, Isten választott népe vagytok; most pedig engedelmeskedjetez neki, és tegyétek meg azt, amire felhatalmazott titeket.” Egy tágabb hallgatóságnak viszont ezt sem mondhatja.

Amikor egy lelkipásztor ezekkel a szavakkal kezdi el az igehirdetést: „szeretteim az Úr Jézus Krisztusban”, akkor maga Krisztus szól az ő egyházához, akiket az ő szeretteinek nevez. Ezek a szavak nem egy tágabb, hitetlen hallgatóságához szólnak, és nem azoknak, akik elégedetten megmaradnak egy hamis egyházban – mivel sokan, akik nyugodtak egy hamis egyházban, ezt mondják maguknak (amint egyszer valaki nekem is mondta): „Amikor egy jó igehirdetést szeretnék hallani, akkor meghallgatom a ti egyházaitok egyik istentiszteletét.”

Mindazonáltal a gyülekezetben elhangzó igehirdetés olyannyira bizonyoságtétel, amennyire csak lehet. Sőt valójában ez a meghatározó bizonyoságtétel.

Az a meglátásom, hogy ha nem különböztetjük meg megfelelően az egyházban és az egyházon kívül való tanúságtételt, hanem elmoszuk a határvonalakat, az egyéb súlyos tévedésekhez fog vezetni.

Gyakran megtörténik, hogy egy egyházat, amely a tanúságtételnek adja át magát, annyira leköt a bizonyoságtétel, hogy elhanyagolják, vagy lebecsülik az igehirdetésnek a gyülekezet gyermekei felé történő tanúságtételét. Csak valami felhívított vasárnapi iskolát találunk itt, ahol a gyermekeknek egyszerű bibliai történeteket mesélnek, és vallásos színezőket adnak nekik. Ám ezek a gyermekek – akik szintén az egyház tagjai – nem részesülnek abban az igehirdetésben, amelyet csak egy tisztségviselő adhat meg. Sőt ugyanez a gondolat, miszerint az igehirdetés túl nehéz vagy túl komoly a gyermekek számára, ahhoz vezet, hogy kiviszik a gyermekeket az istentiszteletről, amikor a lelkipásztor elkezdi a prédikációt.

Ha nincs meg a kellő megkülönböztetés, akkor az egyház érett fiataljainak a konfirmációja is elsorvad. Amikor megjelennek az egyház tisztségviselői előtt, hogy vallást tegyenek a hitükről, csak egyetlen kérdést tesznek fel nekik: „Őszintén és igazán szereted-e Jézust?” Ha a válaszuk igen, akkor elegendőnek ítélik meg őszinte hitvallásukat. Az egyház tisztségviselőinek azonban ennél többet kell tudniuk. Tudniuk kell, hogy ez a fiatal miért ebben az egyházban tesz hitvallást, és miért nem a másik sarkon álló pünkösdista egyházban, vagy az utca túloldalán lévő arminianus egyházban. Azokban a református egyházakban, ahol komolyan veszik mindezeket, a fiatalok konfirmációja során elhangzó egyik kérdés ez: „Elismered-e, hogy az a tanítás, amelyet ebben a keresztyén egyházban hirdetünk, az üdvösség igaz és helyes tanítása?” Fontos, hogy erre a kérdésre is igen legyen a válasz.

Sok gyülekezetben van missziói bizottság. Nekik az a feladatuk, hogy a gyülekezetükben tanított igazságokat szélesebb körű hallgatósághoz is eljuttassák. CD-ket és DVD-ket küldenek ki, traktátusokat készítenek és osztogatnak, nyilvános beszédeket és előadásokat szerveznek. Szolgálatuk azonban közvetlenül kapcsolódik és hozzá van kötve a gyülekezetben elhangzó, erős igehirdetéshez.

Az egyház hivatalos bizonyoságtétele meghatározó minden tanúságtételre nézve. Ehhez még azt is hozzátehetjük, hogy ha egy egyház hűséges a gyülekezeten belüli bizonyoságtételben, akkor az egyházon kívüli tanúskodásban is hűséges lesz.